

SOSIAALIPALVELUJEN OMAVALVONTASUUNNITELMA

SISÄLTÖ

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT	2
2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET	3
3 RISKIENHALLINTA	5
4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN	7
5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET	8
6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA	11
6.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta	12
6.2 Ravitseminen ja hygieniäkäytännöt	13
6.3 Terveysten- ja sairaanhoito sekä lääkehoito	13
7 ASIAKASTURVALLISUUS	14
7.1 Henkilöstö	14
7.2 Toimitilat	16
7.3 Teknologiset ratkaisut, terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet	16
7.4 Asiakastietojen käsittely ja tietosuojat	17
8 AJANKOHTAISIA KEHITTÄMISEN SUUNTAVIIVOJA NOISNIEMESSÄ	17
9 OMAVALVONTASUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN	18
10 LÄHTEET	19

1 PALVELUNTUOTTAJAA KOSKEVAT TIEDOT

Palveluntuottaja	
Yksityinen palveluntuottaja Nimi: Lovena Oy	Kunnan nimi: Hattula
Palveluntuottajan Y-tunnus: 2059352-8	Kuntayhtymän nimi:
	Sote -alueen nimi: Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Toimintayksikön nimi Lasten- ja nuortenkoti Noisniemi	
Toimintayksikön sijaintikunta yhteystietoihin Hattula	
Palvelumuoto; asiakasryhmä, jolle palvelua tuotetaan; asiakaspaikkamäärä 7+2 lastensuojelun sijaishuolto	
Toimintayksikön katuosoite Ihalemmentie 213	
Postinumero 13720	Postitoimipaikka Parola
Toimintayksikön vastaava esimies Kasvatusjohtaja Tiina Miettinen	Puhelin 0400164220
Sähköposti tiina@noisniemi.fi , katriina@noisniemi.fi	
Toimintalupatiedot (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Aluehallintoviraston/Valviran luvan myöntämisaikakohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt) 2006 luvan muutos 7+2 22.5.2017	
Palvelu, johon lupa on myönnetty Yksityinen lastensuojelulaitos	
Ilmoituksenvarainen toiminta (yksityiset sosiaalipalvelut)	
Kunnan päätös ilmoituksen vastaanottamisesta	Aluehallintoviraston rekisteröintipäätöksen ajankohta
Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat	
-	

2 TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA TOIMINTAPERIAATTEET

Toiminta-ajatus

Noisniemi on 7-paikkainen kodinomainen perustason lastensuojelulaitos. Meille sijoitettavat lapset ja nuoret ovat pääsääntöisesti 10–17-vuotiaita, joko huostaanotettuja tai avohuollon tukitoimena sijoitettuja, sekä tyttöjä että poikia. Osaamisemme painottuu mielenterveyden häiriöihin, meille sijoitetuilla nuorilla voi olla esimerkiksi masennusta, ahdistusta, itsetuhoisuutta tai kiintymyssuhteiden häiriöitä. Tämän lisäksi erityisosaamisemme kohdistuu perhedynamiikan haasteisiin.

Noisniemessä tarjotaan myös jälkihuollon palveluita sekä yksikön yhteydessä olevassa itsenäistymisasunnossa että nuorten omiin asuntoihin avopalveluna.

Terapeuttisen laitospäätöksen malli ohjaa työtämme. Pyrimme ymmärtämään sijoitettujen lasten elämäntilanteiden erityisyyttä ja tarjoamaan heille turvallisen ympäristön, mahdollisuuden koulunkäyntiin sekä sosiaalisten taitojen opetteluun. Kuntouttava hoito- ja kasvatustyömme perustuu suunnitelmalliseen ja turvalliseen arkeen. Noisniemessä työskentelee motivoituneita ja sitoutuneita sote-alan ammattilaisia, jotka läsnäolollaan turvaavat lasten arkea. Noisniemen lapset käyvät koulua Hattulassa, toisen asteen opiskelijat pääsääntöisesti Hämeenlinnassa. Teemme tiivistä yhteistyötä koulujen henkilökunnan kanssa ja autamme löytämään yksilöllisiä tukimuotoja koulunkäynnin sujumiseen. Yhteistyö alueen lasten- ja nuorisopsykiatrian poliklinikoiden kanssa on myös erittäin tiivistä ja jokaiselle lapselle ja nuorelle pyritään löytämään oikeanlainen apu ja tuki psyykkisen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Arjen kuntoutustyössä on mukana eläimiä, kuten koiria. Sosiaalipedagoginen hevostoiminta on osa toimintaamme.

Terapeuttiseen orientaatioon keskeisesti kuuluu myös työskentely lapsen lähiverkoston, useimmiten vanhempien kanssa. Pyrimme aina kasvatuskumppanuuteen, jossa lapsen kasvatusta ja hoitoa toteutetaan kunnioittavassa dialogisessa yhteistyössä vanhempien kanssa. Noisniemessä työskentelee perheterapeutti työntekijöitä konsultoivassa roolissa tehden työtä myös suoraan perheiden kanssa. Yhteistyössä perheterapeutin kanssa ratkotaan perheen vuorovaikutukseen sekä sisäisiin ristiriitoihin ja jännitteisiin liittyviä haasteita.

Tässä omavalvontasuunnitelmassa käytetään lähtökohtaisesti termiä **lapsi**, jolla viitataan myös nuorusikäisiin alle 18-vuotiaisiin asiakkaisiin.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Asiakaslähtöisyys, nuoren osallisuus, luotettavuus ja jatkuva oppiminen

Arvot näkyvät toimintaperiaatteiden toteuttamisessa ja jokapäiväisessä työssä. Haluamme tehdä laadukasta lastensuojelua asiakkaan yksilölliset lähtökohdat ja tarpeet huomioiden. Haluamme osallistaa lapsia omaan elämänsä aktiivisiksi toimijoiksi ja korostamme luotettavuutta niin asiakkaita, toisiamme kuin yhteistyöverkostojakin kohtaan.

Henkilökuntaa täydennyskoulutetaan sekä heidän omien kiinnostuksenkohteiden että alan muuttuvan tarpeen ja uusien suuntauksien mukaisesti.

Hoito- ja kasvatussuunnitelmat

Hoito- ja kasvatussuunnitelma kirjataan Nappula-asiakastietojärjestelmään sosiaalityöntekijän, asiakkaan, perheen ja yhteistyökumppaneiden kanssa yhteistyössä. Hoito- ja kasvatussuunnitelma laaditaan sosiaalityöntekijän tekemän asiakassuunnitelman pohjalta. Erityisen olennaisessa osassa ovat sijoitukselle asetut tavoitteet, keinot tavoitteen saavuttamiseksi sekä seuranta. Hoito- ja kasvatussuunnitelmat päivitetään aina asiakassuunnitelmanneuvottelun jälkeen.

Kasvatus- ja hoitokäytännöt

Kasvatus- ja hoitokäytäntöjen pohjana toimii kunkin asiakkaan hoito- ja kasvatussuunnitelma. Päivän kulku rytmitetään huomioiden lasten omat päiväohjelmat, koulun lukujärjestys sekä harrastukset. Arkeen ja viikonloppuun tehdään selkeät erot. Juhlapyhät huomioidaan aina erikseen. Lapset osallistuvat toimintaan säännöllisesti ja sovitusti, esimerkiksi viikolla olevat yhteisen tekemisen torstait, siivouspäivät sekä nuorten omat säännöllisesti toistuvat terapiat tai harrastukset. Aikuisten rytmittämät päivät ja selkeät rajat luovat turvallisuutta lapsille. Lapsikeskeinen vuorovaikutus ja arki hoitavat ja vaikuttavat olennaisella tavalla kehitykseen ja myös korjaavat sitä.

Lähes kaikilla lapsilla on psykiatrinen hoitokontakti, jota Noisniemestä käsin tuetaan. Käytännössä tämä tarkoittaa tiivistä yhteistyötä hoitotahon kanssa sekä kuljettamista yksilökäynneille poliklinikalle tai terapiaan, sekä kannustamista ja hoitoon /terapiaan sitoutumisen tukemista arjessa. Arki lastensuojelulaitoksessa tukee hoidon /terapian tavoitteiden toteutumista.

Lapsia ja nuoria kannustetaan pohtimaan omaan tilannettaan. Vaikka aikuinen auttaa ja neuvoo tarvittaessa, ”puolesta ei tiedetä” vaan kuunnellaan nuoren oma näkemys sekä kannustetaan pohtimaan omia ratkaisukeinoja tilanteeseen yhdessä aikuisen kanssa. Kuukausittain tai neljä kertaa vuodessa omaohjaaja kirjaa kausikoosteen, jossa kuvataan yksityiskohtaisemmin lapsen tilannetta. Kausikoosteet käydään myös lapsen kanssa läpi ja mietitään yhdessä niin isompia kuin pienempiäkin tavoitteita tulevaisuuteen.

Lapsen hoidon ja huolenpidon kannalta on hyvin tärkeää, että lapsi tulee kuulluksi, kohdatuksi ja ymmärretyksi yksilönä. Vaikeistakin asioista pyritään puhumaan lapsen kanssa. Lasten omat kokemukset huomioidaan ja niistä saa ja on tärkeä puhua. Pyritään siihen, että lapset saavat kokemuksen, että he ovat hyväksytyjä ja saavat turvaa ja hellyyttä. Lasten kanssa puhutaan tunteista ja opetellaan tunnistamaan omia ja toisten tunteita. Tunteiden tunnistaminen on tärkeää myös omien pahanolon tunteiden ja kiukun hallinnassa.

Yhteisökasvatus, yhteisöllisyys – yhdessä tekemisen kautta opetellaan taitoja tulevaisuutta ja itsenäistymisvaihetta silmällä pitäen. Lapsille opetetaan vastuullisuutta tehtävien suorittamiseen, opetetaan kantamaan vastuuta heille asetettujen tehtävien suorittamisesta lapsen ikätason mukaisesti. Lapsille opetetaan myös omien rajojen tunnistamista, sääntöjen ja sopimusten tekemistä ja noudattamista.

Lapsi tarvitsee turvallista, pysyvää ja luotettavaa kiintymyssuhdetta aikuiseen. Varsinkin kaltoinkohdellut lapset ovat saaneet kokemuksen, että heidän vanhempansa ovat samalla hoivaavia ja vaaran aiheuttajia. Tästä seurauksena saattaa olla turvaton kiintymyssuhde, jossa lapsi ei voi luottaa läheisiin ihmisiinsä eli omiin vanhempiinsa. Usein käytös- ja ummakuushäiriöisillä lapsilla on taustallaan lapsuudenaikaisia traumakokemuksia.

Noisniemessä toteutetaan omaohjaajajärjestelmää. Viikoittain toteutuu nuoren ja ohjaajan kahdenkeskeinen omaohjaahetki, jolloin pysähdytään keskustelemaan sen hetken mieltä painavista asioista, kuten esimerkiksi suhteesta vanhempiin ja ystäviin. Kuukausittain nuori suunnittelee omaohjaajan kanssa yhteistä tekemistä talon ulkopuolella ja saa luotua tiiviimpää suhdetta luotettavaan aikuiseen. Omaohjaaja huolehtii lapsen kokonaisarjen sujuvuudesta ja pitää johtajan ohella tiiviisti yhteyttä nuoren kotiin tai sovittuun läheisverkostoon. Omaohjaaja osallistuu yhdessä kasvatusjohtajan kanssa hoito- ja kasvatussuunnitelman laadintaan ja huolehtii sen toteutumisesta arjessa.

Noisniemessä pyritään auttamaan lapsia turvallisilla ja selkeillä rajoilla sekä henkilökunnan yhtenäisellä työotteella. Pyrimme kasvattamaan lasta yksilöllisten tarpeiden mukaan. Puutemme ei-toivottuun käytökseen keskustellen ja opetamme käyttäytymisestä johtuvia seuraamuksia. Noisniemessä on laadittu yhdessä nuorten kanssa Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma, jota päivitetään säännöllisesti.

Noisniemeen on mahdollista jäädä asumaan 18-vuotta täytettyään erillisiin itsenäistymistiloihin. Pääsääntöisesti Noisniemestä kuitenkin autetaan nuorta etsimään oma asunto.

Yhteenvetona

Noisniemessä toiminta on lapsilähtöistä. Työntekijät tekevät työtä sydämellä, ymmärtäen lapsen olevan arvokas. Noisniemessä työ muuntuu lapsen tarpeiden mukaan, tarvitsi lapsi sitten turvaa, vakautta tai kannustusta. Työntekijöillä on hyvät sosiaaliset taidot, ammatillinen soveltuva koulutus, hyvä mentalisaatio- sekä reflektiokyky, jotka kaikki mahdollistavat työn tekemisen ennen kaikkea lapsilähtöisesti, monimuotoisesti ja lapsen tarpeiden edellyttämällä tavalla.

Toimintaperiaatteenamme on, että aina kun lapsi sanoittaa tai vaikuttaa siltä, että mieltä askarruttaa jokin oikeuksiin liittyvä seikka, istumme alas ja selvitämme ja avaamme asiaa. Lapsille on kerrottu, että mikäli he kokevat tulleen kohdelluksi väärin Noisniemessä, heidän tulee kertoa asiasta sosiaalityöntekijälle. Ohjeistamme avoimesti ja toiminnan läpinäkyvyyttä tuodaan esiin turvallisuuden ja luottamuksen saavuttamiseksi.

Meillä on terapeutin työote arjessamme, jonka toteutumista tukee kouluttautunut perheterapeutti työnohjauksen lisäksi.

3 RISKIENHALLINTA

Noisniemen keskeiset riskit ja riskienhallinta

Yksikön riskienhallinnasta vastaa kasvatusjohtaja yhdessä yrittäjän kanssa. Jokaisen yksikössä työskentelevän vastuulla on toimia omavalvontasuunnitelman mukaisesti ja noudattaa yleisesti johdon antamaa ohjeistusta sekä tuoda esiin yksikön toimintaan liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtia. E erityisen tärkeää on arvioida riskejä ja epäkohtia asiakkaiden saaman palvelun näkökulmasta. Riskeistä tai epäkohdista on aina ilmoitettava välittömästi johtajalle (puhelimitse, sähköpostitse tai suullisesti johtajan ollessa läsnä), joka reagoi ilmoitukseen sen kiireellisyyden vaatimalla tavalla. Korjaavat toimenpiteet käsitellään henkilökunnan tiimeissä ja tarvittaessa sähköisissä viestintäkanavissa (esim. Nappulan viestivihko, sähköposti).

Riskienhallinta on organisoitu siten, että yksikön johtaja tunnistaa/kartoittaa riskejä jatkuvasti arjen työssä havainnoiden, asiakaslasten/-perheiden sekä heidän sosiaalityöntekijöidensä kanssa keskustellen sekä esimerkiksi työterveyshuollon tekemän työpaikkaselvityksen pohjalta. Johtaja ottaa vastaan ja käsittelee henkilökunnan ilmoituksia toiminnan riskeistä tai epäkohdista aiemmin mainitulla tavalla.

Yksikön toiminnan riskejä pyritään tunnistamaan etukäteen, jolloin niiden varalle voidaan tehdä niin ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä kuin toimintasuunnitelmia läheltä piti- tai vahinkotapahtuman sattuessa. Asiakas- tai työturvallisuuteen liittyvien vaaratilanteiden käsittelyssä lähtökohtana on ongelman juuri-syn tunnistaminen ja vastaavan tilanteen uusiutumisen ehkäisy.

Keskeiset riskit Noisniemessä liittyvät

- **Fyysiseen toimintaympäristöön:** Noisniemen tilat ovat kodinomaiset ja sijoittuvat kolmeen kerrokseen. Tämä osaltaan vaikeuttaa arjen työtä, koska toiminta jakautuu eri tiloihin/kerroksiin. Lasten huoneisiin sijoittelua arvioidaan tarkkaan ja arjessa tarvittaessa rauhoitamme erillisen yläkertatilan ja siiven vain siellä asuvien lasten käyttöön. Ohjaaja viettää mahdollisimman paljon aikaa yleisissä tiloissa nuorten kanssa, jolloin on mahdollista nähdä ja kuulla talon tapahtumia.
- **Toimintatapoihin:** Noisniemi on perustason yksikkö, jossa työskennellään myös yksin. Tämän vuoksi jo Noisniemeen sijoitusta suunniteltaessa arvioimme sosiaalityöntekijöiden kanssa lapsen soveltuvuutta meille. Vakavasti itsetuhoisia tai väkivallalla oireilevia lapsia ei Noisniemeen voi sijoittaa. Työvuorosuunnittelussa huomioidaan, että vuorossa on riittävä osaaminen (niin koulutuksen kuin työkokemuksen näkökulmasta). Tarvittaessa työvuoroja vahvistetaan.

- Asiakkaisiin tai henkilökuntaan: Myös perustason lastensuojelulaitokseen sijoitut lapset saattavat oireilla hyvinkin hankalasti. Tätä pyritään ennakoimaan terapeuttisesti orientoituneella työskentelyotteella, eli luomalla turvallinen ympäristö, jossa aikuinen on aidosti läsnä. Lapset kohdetaan ymmärtäen heidän yksilölliset tilanteensa. Tarvittaessa esimerkiksi tunnekuohussa oleva lapsi ohjataan omaan huoneeseen rauhoittumaan tarjoten sinne aikuisen tukea. Henkilökuntaan liittyvät riskit ovat tyypillisimmin inhimillisiä unohduksia, esim. lääkkeen antamisessa. Tapahtuneet unohdukset tai läheltä piti -tilanteet kirjataan aina (joko lääke- tai laatupoikkeamalistaan) ja mietitään, miten ne voidaan jatkossa välttää. Tarvittaessa suunnitellaan yhdessä uusi toimintatapa, joka käsitellään henkilökunnan tiimipalaverissa.

Riskien ja epäkohtien tunnistaminen ja niistä ilmoittaminen

Asiakasturvallisuutta riskeeraavan epäkohdan ilmoittaminen ja käsittely:

Sosiaalihuoltolaki velvoittaa sosiaalihuollon henkilöstöä ilmoittamaan havaitsemistaan epäkohdista, ilmeisen epäkohdan uhista tai riskeistä, jotka vaarantavat asiakkaan sosiaalihuollon toteutumista tai asiakasturvallisuutta. Henkilökuntaa on tiedotettu sosiaalihuoltolain mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta (48§) tiimipalaverissa säännöllisesti. Noisniemen henkilökunta on ohjeistettu tuomaan epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit viipymättä kasvatusjohtajan tietoon. Ilmoitus epäkohdasta tehdään kasvatusjohtajalle joko puhelimitse tai sähköpostitse, tai suullisesti kasvatusjohtajan ollessa läsnä. Johtaja reagoi ilmoitukseen asian kiireellisuuden vaatimalla tavalla. Ilmoitus käsitellään työntekijöiden tiimipalaverissa, tarvittaessa johtajisto valmistelee ja linjaa asiaa erikseen. Laatupoikkeamalistaan kirjataan arjessa havaitut epäkohdat, joista keskustellaan tiimipalaverissa.

Yksittäistä asiakasta koskeva epäkohta, läheltä piti- tai haitta-/vaaratilanne kirjataan asiakastietojärjestelmään. Lääkepoikkeamat kirjataan sekä nuoren raporttiin että keskitettyyn lääkepoikkeamia seuraavalle lomakkeelle. Kaikki lääkepoikkeamat käsitellään työryhmässä, jotta virhe ei toistuisi. Käsitelty asia kirjataan tiimimuiistioon, joka arkistoidaan kahteen eri paikkaan henkilökunnan saataville (nappulan viestivihkoon sekä toimiston tietokoneen työpöydälle tiimimuiistiot -kansioon).

Työturvallisuutta tai työsuojelua koskevan epäkohdan ilmoittaminen ja käsittely

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajan tunnistamaan mahdolliset työhön liittyvät vaarat ja tekemään tarvittavat riskienhallintaan liittyvät toimenpiteet. Työnantajan velvollisuus on toimia saatuaan tiedon työturvallisuuden vaarantumisesta ja kokonaisuudessaan huolehtia työntekijöiden terveydestä ja turvallisuudesta.

Noisniemen henkilökunta on ohjeistettu ilmoittamaan johtajalle välittömästi työturvallisuuteen tai työsuojeluun liittyvistä epäkohdista. Arjessa havaitut epäkohdat kirjataan laatupoikkeamalistaan.

Keskeiset henkilöstöön kohdistuvat riskit liittyvät psykososiaaliseen kuormitukseen ja niitä käsitellään säännöllisesti yhdessä työterveyshuollon kanssa (työpaikkaselvitys). Työvuorojärjestelyillä pyritään vähentämään vuorotyön aiheuttamaa kuormitusta ja säännöllisellä työnohjauksella mahdollistetaan ajoittain kuormittavan työn reflektointi koko työryhmän kesken.

Erityistä psyykkistä kuormitusta aiheuttaneet tilanteet (esim. väkivalta) käsitellään heti tilanteen jälkeen johtajan kanssa. Tilanteen vakavuudesta ja koetusta psyykkisestä kuormituksesta riippuen tilanne käydään lisäksi sekä työryhmässä että työnohjauksessa. Myös työterveyden puoleen voi kääntyä, sopimuksemme kuuluu esimerkiksi viisi käyntiä vuodessa työterveyspsykologin vastaanotolla.

Korjaavat toimenpiteet

Pääsääntöisesti keskustelu käydään ja toimenpiteet suunnitellaan koko työryhmän kesken. Tarvittaessa kasvatusjohtaja ja yrittäjä laativat toimintaohjeet, jos tilanne akuutisti niin vaatii, tiedottaen työryhmää asiakastietojärjestelmän viestivihon kautta.

Läheltä piti- tai vaaratilanteen jälkeen kokonaistilanne arvioidaan aina: mitä tapahtui, millaiset olivat olosuhteet, mikä vaikutti läheltä piti- tai vaaratilanteen syntymiseen? On tärkeä oppia tapahtuneesta, eli miettiä mitä teemme toisin, että tilanne ei toistu.

Tiedottaminen

Keskustelut ja päätökset muutoksista tehdään pääsääntöisesti tiimipalavereissa/työryhmässä. Muutoksesta kerrotaan lisäksi vuoronvaihdon yhteydessä suullisessa raportissa. Lisäksi tiimipalavereista kirjotetaan muistio asiakastietojärjestelmään, jonka jokainen työntekijä lukee (lukukuittaus vaaditaan).

Nopeaa muutosta ja päätöksentekoa vaativat asiat ohjautuvat kasvatusjohtajan päätettäväksi. Tuolloin muutoksista tiedottaminen tapahtuu samalla tavoin kuin yllä on kuvattu.

Luettelo riskinhallinnan/omavalvonnan toimeenpanon ohjeista

Palo- ja pelastussuunnitelma

Turvallisuussuunnitelma

Toiminta-ohjeet väkivaltatilanteisiin, talon sisältä, talon ulkopuolelta

Toimintaohje luvatta laitoksesta poistuneen nuoren palauttamiseksi

4 OMAVALVONTASUUNNITELMAN LAATIMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta, seurannasta ja päivittämisestä vastaavat henkilöt

Katariina Kähkölä

katariina@noisniemi.fi

p.0451107148

Tiina Miettinen

tiina@noisniemi.fi

p. 0400164220

Omavalvontasuunnitelman laadinta

Omavalvontasuunnitelma laaditaan toimintayksikön johdon ja henkilökunnan yhteistyönä. Suunnitelman laadintaan on osallistunut kasvatusjohtaja, yrittäjä sekä Noisniemen henkilökunta.

Omavalvontasuunnitelman seuranta ja päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma päivitetään aina, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia ja aina silloin, kun omavalvontaa koskeva määräys muuttuu jollain tavalla. 2025 tehdyssä päivityksessä on huomioitu Etelä-Suomen aluehallintoviraston valvontakäynnillä (syksy 2024) antama ohjaus.

Omavalvontasuunnitelma käydään vuosittain läpi Noisniemen henkilökunnan kanssa. Kasvatusjohtaja päivittää omavalvontasuunnitelman aina tarpeen mukaan, huolehtii päivitetyn version toimittamisesta yksikön verkkosivuille sekä palvelua ostaville hyvinvointialueille.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Yksikön omavalvontasuunnitelma on Noisniemen verkkosivuilla julkisesti kaikkien saatavilla, yksikössä yleisissä tiloissa (askartelukaapin päällä keittiössä) lasten ja omaisten saatavilla sekä toimistossa ”muoviflöpissä”.

Myös Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma löytyy printattuna sekä yleisistä tiloista että toimistosta.

5 ASIAKKAAN ASEMA JA OIKEUDET

Sijaishuollon aikana lapsella on erityisiä oikeuksia, kuten oikeus hyvään kohteluun, oikeus tavata hänelle läheisiä ihmisiä, oikeus saada tietoa omasta tilanteestaan ja oikeus saada käyttövaroja. Noisniemeen sijoitettu lapsi nähdään aina arvokkaana ja ainutkertaisena, lapsen yksilölliset tarpeet ja elämäntilanne ohjaavat hänen kasvatusta ja hoitoansa. Noisniemen toimintatavat pyrkivät tukemaan lapsen itsemääräämisoikeutta, muiden oikeuksien toteutumista ja hyvää kohtelua.

Lapsilähtöisyys

Jokainen lapsi nähdään arvokkaana ja hänen elämänvaiheensa ja ihmissuhteensa ainutkertaisia. Noisniemessä olemme tietoisia lasten ydintarpeista, kehityksen vaiheista ja ikäkauden mukaisista tarpeista. Näemme vuorovaikutuksen sekä sujuvan arjen sijoitettujen lasten hyvinvointia tukevana asiana.

Lapsen oikeus tavata läheisiään

Noisniemeen sijoitetulla lapsella on oikeus hänelle tärkeisiin, turvallisiin ja läheisiin ihmissuhteisiin. Noisniemeen ovat tervetulleita vierailemaan lapsen vanhemmat, isovanhemmat, sisarukset sekä muut tärkeät ihmiset. Lapsen on mahdollista pitää yhteyttä läheisiinsä puhelimitse ja läheistapaamisia tuetaan eri tavoin. Noisniemeen sijoitetut lapset käyvät kotijaksoilla vastuusosiaalityöntekijän kanssa sovitun rytmin mukaisesti, tyypillisesti kaksi tai kolme viikonloppua kuukaudesta. Kotijaksojen ajalta vanhemmille maksetaan luonapitokorvaus.

Lapsen käyttövarat

Noisniemessä maksetaan lapsille käyttövaroja viikkorahan tai kuukausirahan muodossa. 5–9-vuotiaille maksetaan 5,50 euroa, 10–14-vuotiaille 9 euroa ja yli 15-vuotiaille 15,50 euroa viikossa. Käyttövaroihin emme puutu esimerkiksi lapsen käyttäytymisen perusteella.

Lapsen sivistykselliset oikeudet

Lapsella on oikeus perusopetukseen sijaishuollon aikana. Noisniemeen sijoitetut lapset käyvät koulua Hattulan kunnan perusopetusta järjestävissä kouluissa, toisen asteen oppilaat pääasiassa Hämeenlinnassa Ammattiopisto Tavastiassa tai Kiipulan ammattiopistossa.

Palvelutarpeen arviointi

Palveluntarve arvioidaan yhteistyössä perheen ja sosiaalityöntekijän kanssa niin lapsen näkökulmasta kuin myös perheen tarpeet huomioiden: minkälaista yhteydenpitoa ja perhetyötä toivotaan ja tarvitaan.

Palvelun tarvetta havainnoidaan arjessa päivittäin. Henkilöstön osaaminen asiakkaan toimintakyvyn arvioimisessa suuri. Tiimipalavereiden fokus on kuntoutumisen arvioiminen Noisniemen arjessa.

Asiakas, huoltajat ja muut hänelle tärkeät läheiset ovat lähtökohta palvelutarvetta arvioitaessa. Päivittäiset ja viikoittaiset yhteydenpidot ja keskustelut ovat osa toimintatapaamme.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma (LsL 30 a §)

Sosiaalityöntekijän laatiman asiakassuunnitelman pohjalta laaditaan hoito- ja kasvatussuunnitelma yhteisen keskustelun ja tavoitteiden asettelun synteisinä. Kasvatusjohtaja ja omaohjaaja vastaavat hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimisesta ja kirjaamisesta. Hoito- ja kasvatussuunnitelman tarkoituksena on havainnollistaa asiakassuunnitelmaan kirjatut tavoitteet ja kuvata, miten lapsen tarpeisiin vastataan. Koko työryhmä työskentelee hoito- ja kasvatussuunnitelman pohjalta. Hoito- ja kasvatussuunnitelman

laadintaan osallistuu lapsi ja hänen perheensä sekä tarvittaessa ja mahdollisuuksien mukaan muu verkosto, ja se annetaan tiedoksi lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle. Hoito- ja kasvatussuunnitelma kirjataan Nappula- asiakastietojärjestelmään.

Laadittu hoito- ja kasvatussuunnitelma käydään läpi työryhmässä omaohjaajan ja kasvatusjohtajan toimesta. Suunnitelman toteutumista arvioidaan säännöllisesti työryhmän kokouksissa. Omaohjaaja esittelee nuoren ajankohtaisen tilanteen suhteessa kuntoutustavoitteisiin ja yhdessä työryhmän kanssa arvioidaan ja päätetään kasvatuskeinoista. Lisäksi toteutumista arvioidaan kuukausikoosteita laadittaessa yhdessä lapsen kanssa.

Kahden viikon välein tiimipalavereissa käydään läpi asiakkaiden tilanne ja tavoitteet, joista omaohjaaja on ensisijaisesti tietoinen. Työntekijät voivat tarkistaa ajan tasalla olevat hoito- ja kasvatussuunnitelmat asiakastietojärjestelmästä. Asiakassuunnitelmanevotteluihin ja hoito- ja kasvatussuunnitelman laatimiseen osallistuvat sekä kasvatusjohtaja että lapsen omaohjaaja.

Asiakkaan kohtelu

Asiakkaan osallisuus

Sijaishuollossa lapsen osallisuuden toteutumisesta ovat vastuussa lapsen ympärillä olevat aikuiset. Lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä on kokonaisvastuu lapsen arjesta ja hyvinvoinnista osallisuuden kontekstissa, mutta Noisniemen työntekijät vastaavat lapsen arjessa osallisuuden toteutumisesta. Osallisuus on vaikuttamista omaan elämänsäkuuluun ja arjen toimintaan, se on päätösvaltaa omassa elämässä, vaikuttamista itseä koskevaan päätöksentekoon ja siihen liittyvässä suunnittelussa mukana olemista.

Noisniemessä lapsia kuullaan ja sen myötä luodaan tunne kohdatuksi tulemisesta. Lapsi otetaan mukaan häntä koskevien asioiden suunnitteluun, konkreettisesti esimerkiksi aikatauluttamalla menot viikko-ohjelmaan. Lapset otetaan mukaan Noisniemen toiminnan, kuten joka viikkoisten yhteistekemisten suunnitteluun ja loma-aikojen retkien suunnitteluun. Noisniemessä lapsilla on vuoroviikoin tupavuorot, jolloin lapsi saa tehdä toiveruokaa koko talolle aikuisen avustuksella. Lapsilla on pyykki- ja siivouspäivät, jolloin he ikätason mukaan hoitavat kodinhoidollisia tehtäviä saaden siihen tarvittavan avun aikuisilta. ”Nuorten tiimi” järjestetään noin 4 kertaa vuodessa, jolloin Noisniemessä asuvilla lapsilla on mahdollisuus laajemmin tuoda keskusteluun heitä koskevia asioita (käytännön arkeen liittyvät, kuten ruokatoiveet, tai laajemmin, esim. ilmapiiriin tai ohjaajien toimintaan liittyvät asiat).

Palautteen hyödyntäminen

Noisniemessä kerätään palautetta jatkuvasti sekä aina asiakassuhteen päättyessä. Meillä lapset ovat reaaliajassa vaikuttamassa toimintaan, koska keskustelua käydään arjessa koko ajan. Asiakaspalautteen perusteella toimintaa arvioidaan ja muutetaan. Lasten kanssa käydään läpi yhdessä keskustellen tulevaa kautta, otetaan vastaan toiveita viikoittaisten yhteistekemisten suhteen, yleisiin tiloihin hankittavaan välineistöön ja ruokalistaan liittyen. Samalla keskustellen kysytään nuorten toiveita ohjaajille, toisille nuorille sekä yksikön toiminnasta kokonaisuudessaan.

Arjessa lapsia kannustetaan tuomaan ideoitaan ja toiveitaan esiin avoimesti. Toiveet pyritään mahdollistamaan aina kuin mahdollista.

Asiakkaan asiallinen kohtelu

Asiakkaalla on oikeus tulla kohdelluksi kunnioittavasti ja ymmärtäväisesti. Asiakasta kuullaan kaikissa häntä tai hänen elämänsä koskevissa päätöksissä. Sijoitettu lapsi on alaikäinen ja siksi vajaavaltainen ja tästä syystä aikuiset joutuvat toisinaan rajaamaan jopa asiakkaan itsemääräämisoikeutta kasvatuksellista painavista syistä (rajoituspäätökset). Esimerkiksi lapset eivät voi tupakoida Noisniemessä tai pitää hallussaan aineita, jotka ovat heiltä kiellettyjä, kuten alkoholijuomia tai tupakkatuotteita.

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Noisniemen toiminta johdonmukaista, turvallista ja ennakoitavaa. Kodinomaisilla säännöillä ja struktuurilla vahvistamme lasten itsemääräämisoikeutta. Jokaisella lapsella on oikeus tulla kuulluksi ja oikeus

olla osallisena omaan kasvatukseen ja hoitoon liittyvässä päätöksenteossa ikä- ja kehitystaso huomioon otettuna. Lasten toiveita ja mielipiteitä kunnioitetaan.

Jokaisella lapsella on oikeus omaan yksilöllisyyteensä; lapsia ei pyritä muovaamaan tietyn näköiseksi, vaan monimuotoisuutta ja yksilöllisyyttä tuetaan. Nuori saa esimerkiksi sisustaa omaa huonettaan omien mieltymystensä mukaan, kuunnella sellaista musiikkia kuin haluaa, ilmaista omaa identiteettiään vapaasti, ainoana rajoitteena on, ettei toisia ihmisiä saa loukata.

Aikuiset tukevat Noisniemessä lasten itsenäistymisprosessia huolehtimalla perustarpeista: riittävästä levosta, monipuolisesta ravinnosta, hygieniasta ja terveyteen liittyvistä asioista.

Lapsille kerrotaan myös heidän vastuistaan ja kannustetaan niistä huolehtimiseen kukin omien valmiuksien mukaan. Esimerkkinä koulunkäynti, josta kannustetaan ottamaan vastuuta, mutta aikuisten tukea tarjotaan yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Lapset otetaan mukaan arjen päätöksentekoon, kuten yhteistekemisten ja retkien suunnitteluun.

Itsemääräämisoikeuden rajoittamisen periaatteet ja käytännöt

Noisniemen arjessa pyritään toimimaan siten, että rajoitteita ei tarvittaisi (strukturoidu arki, ennakointi, kasvatuskeskustelut). Kuitenkin tietyissä tilanteissa rajoitteet ovat kasvatuksellisesti ja nuoren turvallisuuden vuoksi välttämättömiä. Rajoitustoimenpiteitä voidaan kohdistaa vain kiireellisesti sijoitettuihin ja huostaanotettuihin sijaishuollossa oleviin lapsiin. Silloin, kun lasta ei voida auttaa lievemmillä keinoilla, on laitoksessa velvollisuus turvautua lastensuojelulain mukaisiin rajoitustoimenpiteisiin. Päätöksen tekee laitoksen johtaja/vastuuhenkilö tai hänen määräämänsä hoito- ja kasvatushenkilökuntaan kuuluva henkilö.

Rajoitustoimenpiteestä päätettäessä kirjataan myös, miten lasta on kuultu asiassa, miten asiasta on keskusteltu hänen kanssaan ja mikä on lapsen mielipide. Lapsikohtainen arviointi tehdään jokaisen rajoitustoimenpiteen jälkeen mahdollisimman pian. Noisniemessä mahdollisia rajoitustoimenpiteitä ovat yhteydenpidon rajoittaminen (62 §), aineiden ja esineiden haltuunotto (65 §), henkilöntarkastus (66 §), henkilönkatsastus (66 a § a), omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen (67 §), kiinnipitäminen (68 §), liikkumisvapauden rajoittaminen (69 §) sekä luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (69 a §). Lastensuojelulain 73 § mukaista erityistä huolenpitoa ei yksikössä järjestetä.

Rajoitustoimenpiteisiin liittyvät periaatteet on avattu yksikön omassa rajoitustoimenpideohjeistuksessa (päivitetty 9/2024). Yksikkökohtainen ohjeistus on tärkein väline harkittaessa rajoitustoimenpiteen tarpeellisuutta sekä sen toteuttamista. Yksikkökohtainen ohje ohjaa työntekijää rajoitustoimenpiteen kaikkien vaiheiden tekemisessä. Ensisijaisesti rajoituksista päättää kasvatusjohtaja. Mikäli laitoksen johtaja ei ole tavoitettavissa, rajoitustoimenpiteiden osalta päätöksenteko on delegoitu työntekijöille (Delegointimääräys). Yhteydenpidon rajoittamisesta voi päättää ainoastaan lastensuojelulaitoksen johtaja (enintään 30 vrk. kestävä) tai hänen poissaolonsa ajaksi aina erikseen nimetty sijainen.

Jokaisesta tehdystä rajoituksensa kirjataan erillinen päätös kirjallisesti päätöslomakkeelle Nappula-asiakastietojärjestelmään. Valmiit ajan tasaiset päätöspohjat ohjaavat työntekijää ottamaan huomioon kaikki tarvittavat seikat, myös perusteiden kirjaamisen, mielipiteen selvittämisen sekä tiedoksiannon. Yksikkökohtainen ohje rajoitustoimenpiteisiin käydään läpi perehdytyksen yhteydessä, sekä käydään läpi vuosittain tiimissä ja samassa yhteydessä sitä päivitetään tarpeen mukaan.

Lapselle ja hänen huoltajalleen on viipymättä annettava tieto lastensuojelulain mukaisten päätösten ja rajoitustoimenpiteiden sisällöstä ja perusteista sekä käytettävissä olevista muutoksenhaku- ja oikeusturvakeinoista (LsL 32 a §).

Valitusoikeuden toteutumiseksi yhteydenpidon rajoittamista enintään 30 vrk:n ajaksi koskeva päätös annetaan tiedoksi kaikille niille, joihin päätös kohdentuu; 12 vuotta täyttäneelle lapselle ja hänen huoltajilleen ja vanhemmille, sekä mahdollisesti muulle henkilölle, jonka yhteydenpitoa lapseen on päätöksellä rajoitettu.

Asiakkaan oikeusturva

Jos lapsi kokee tulleen väärin kohdelluksi sosiaalihuollon palveluissa tai lastensuojeluasiassa, voi asian viedä eteenpäin käsiteltäväksi. Tätä varten on olemassa oikeusturvakeinoja. Niiden tarkoituksena on suojella sosiaalihuollon tai lastensuojelun asiakkaan oikeuksia ja turvata oikeuksien toteutuminen käytännössä.

Noisniemen ohjaajien velvollisuus on kertoa lapsille ja heidän vanhemmilleen heidän oikeuksistaan ja velvollisuuksista lastensuojelun asiakkaana ollessaan. Ensisijaisesti pyritään aina selvittämään asia keskustelemalla. Asiakas voi kääntyä myös sosiaaliasiahenkilön puoleen halutessaan neuvoja, apua tai tietoa. Palvelun huonosta laadusta tai kokemastaan huonosta kohtelusta asiakas voi aina tehdä muistutuksen. Muistutuksen voi myös tehdä yhdessä sosiaaliasiahenkilön kanssa.

Muistutuksen voi tehdä esimerkiksi kokemastaan palvelun huonosta laadusta tai saamastaan huonosta kohtelusta. Muistutus osoitetaan joko kasvatusjohtajalle (Tiina Miettinen) tai yrittäjälle (Katariina Kähkölä). Muistutuksen voi tehdä vapaamuotoisesti, mutta se on tehtävä aina kirjallisesti. Siinä kuvataan mahdollisimman selkeästi asia, josta haluaa muistutuksen tehdä; mitä tapahtui; mihin on tyytymätön; mihin haluaa muutosta? Muistutukseen annetaan aina vastaus, tavoiteaika muistutuksen käsitteilyyn on kaksi viikkoa.

Asiakkaalla on myös joissakin tilanteissa oikeus hakea päätökseen muutosta. Tässä tyypillisenä keinona on valitus. Asiakkaan tehdessä valituksen viranomaisten päätös tutkitaan uudelleen. Osassa lastensuojeluasioita on ennen valituksen tekemistä tuomioistuimelle haettava oikaisua hyvinvointialueen sosiaalihuollosta (oikaisumenettely). Kun on kyseessä lapsen tai huoltajan oikeusturvan kannalta erityisen merkittävästä lastensuojeluasiasta, päätöksestä on oikeus valittaa suoraan hallinto-oikeuteen (esimerkiksi kiireellistä sijoitusta tai yhteydenpidon rajoittamista koskevat päätökset).

Kantelu on oikeusturvakeino, jota voidaan käyttää myös niissä tapauksissa, joissa ei ole valitusmahdollisuutta. Kantelu tehdään ylemmälle viranomaiselle tai erityiselle viranomaiselle, jonka tehtävänä on valvoa toisen viranomaisen toiminnan laillisuutta. Esimerkiksi sosiaaliasiahenkilöltä voi kysyä, mikä on oikea taho kyseisessä asiassa.

Yksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään aina työryhmän kesken ja ne huomioidaan toiminnan kehittämisessä. Akuutit asiat linjaa johto (kasvatusjohtaja ja yrittäjä) tiedottaen työryhmää asiakastietojärjestelmän viestivihon kautta, laajempaa pohdintaa vaativat asiat käsitellään henkilöstön tiimipalavereissa tai kehittämispäivissä. Toimintaan tehtävät muutokset kirjataan aina muistioon, joka jaetaan koko työryhmälle ja niiden toteutumista arvioidaan.

Sosiaaliasiavastaava, Kanta-Hämeen hyvinvointialue: satu.loippo@omahame.fi puh. 03-6293210

6 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

6.1 Hyvinvointia, kuntoutumista ja kasvua tukeva toiminta

Noisniemessä tavoitteena on lapsen yksilöllinen kuntoutuminen ja sen lähtökohtana lapsen kuuleminen. Työntekijöiltä vaaditaan erityistä herkkyyttä vuorovaikutustilanteissa, jotta lapsen äänelle jää aikuisten maailmassa tilaa tulla kuulluksi.

Asiakassuunnitelmassa yhdessä sosiaalityöntekijän, lapsen ja vanhemman kanssa käydään läpi kasvatukselliset ja kuntoutukselliset tavoitteet sekä keinot näiden saavuttamiseksi. Lapsen yksilöllinen tilanne pohditaan läpi niin fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen kuin sosiaalisen toimintakyvyn näkökulmasta. Lisäksi näihin kunkin lapsen yksilöllisiin kuntoutuksellisiin tavoitteisiin palataan jatkuvasti työntekijöiden kokouksissa (tiimeissä) sekä työnohjauksessa: Mikä on lapsen tilanne, mistä hän kuntoutuksellisesti hyötyy. Omaohjaajalla on merkittävä rooli nuoren kuntoutuksen seuraamisen toteutumisessa ja arvioinnissa työryhmän ohella.

Tärkeä osa lasten kuntoutusta on terveydenhuollon toiminta. Tällä hetkellä lähes kaikilla lapsilla on hoitokontakti erikoissairaanhoidon (lasten- tai nuorisopsykiatrialle). Olennaista on, että yhteistyö yksikön ja hoitotahon välillä on toimiva ja tavoitteet ovat yhteiset.

Arjen yksilöllinen kuntoutus täydentää terveydenhuollon tarjoamaa kuntoutusta. Lapsi esimerkiksi saattaa kokea yksinäisyyttä ja vaikeuksia sosiaalisissa suhteissa. Tällöin yhdessä lapsen kanssa mietitään esimerkiksi harrastusta, josta voisi löytää saman henkisiä ystäviä. Mikäli lapsella on heikko itsetunto, pyritään sitä vahvistamaan arjen pienillä onnistumisilla. Lisäksi voidaan käyttää esimerkiksi hevosavusteista toimintaa, jonka keinoin saavutetaan tunne itsensä ylittämisestä ja suuren eläimen kanssa toimimisesta. Myös muuta eläinavusteista toimintaa hyödynnetään arjessa. Esimerkiksi koira toimii lohduttajana, rohkaisijana ja lapsen ”tukihenkilönä” jännittävissä kokouksissa.

Myös viikoittain toteutuvat koko toimintayksikön yhteiset tekemiset pyritään suunnittelemaan siten, että lapsille mahdollistuu tunne osallisuudesta, yhteenkuuluvuudesta sekä itsensä ylittämistä. Yhteistekemisiä ovat olleet esimerkiksi pakohuonepeli, kiipeily, pulkkamäki, keilaus sekä hemmotteluilta.

Ohjaamme ja kannustamme lapsia löytämään itselleen harrastuksen ja kokeilemaan sitä aina puoli vuotta kerrallaan. Nuoren toivoma ja mahdollisesti jo kotona aloittama harrastus nähdään erittäin tärkeänä eikä harrastustoiminnan hinnalle ole asetettu ylärajaa. Hyvin toimiva ratsastusharrastus esimerkiksi mahdollistetaan kerran viikossa.

Lisäksi Noisniemessä on yksi henkilökunnasta koulutettu sosiaalipedagogisen hevostoiminnan ohjaamiseen. Mahdollisuus lähteä tallille pienessä ryhmässä tai kaksin ohjaajan kanssa mahdollistuu. Mikäli hevostoiminnan toivotaan toteutuvan viikoittain tai useammin, sovitaan asiasta yhdessä asiakkaan, perheen sekä sosiaalityöntekijän kanssa asiakassuunnitelmanneuvottelussa.

Eri alan ammattilaiset ovat tutustuttaneet Noisniemen nuoria musiikin, kuvataiteen ja mm. draaman lajeihin erilaisin projektein. Viikoittaiset talon yhteiset tekemiset suunnitellaan siten, että nuorille mahdollistuu monipuolisia yhteisöllisiä liikunnallisia, kulttuurillisia kokemuksia.

Asiakaslasten hyvinvointia, toimintakykyä ja kuntoutumista koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan niin arjessa kuin kahdesti kuukaudessa työryhmän tiimipalaverissa. Tiimipalaverissa asiakkaiden yksilöllisiä tilanteita pohditaan tarkemmin ja luodaan yhteisiä linjoja kasvatukseen, hoitoon ja kuntoutukseen. Asiakassuunnitelmanneuvottelu kaksi kertaa vuodessa linjaa laajemmin tavoitteet ja asettaa raamit, joihin yksikössä asetettuja tavoitteita ja niiden saavuttamista peilataan. Tärkeää Noisniemessä on lapsen ottaminen mukaan tavoitteet asetteluun ja arviointiin, tässä yhtenä työvälineenä on kausikooste.

6.2 Ravitsemus ja hygieniakäytännöt

Ravitsemus: Noisniemessä on kiertävät ruokalistat, jotka terveydenhuollon ammattilainen on suunnitellut. Ohjaajat valmistavat päivittäiset ateriat, kerran viikossa on yhdellä lapsella tupavuoro, jolloin hän osallistuu ruuan valintaan ja valmistukseen. Itsenäistyvät nuoret opettelevat ruoanlaittoa ohjaajan kanssa.

Lasten toiveet huomioidaan ruokalistojen suunnittelussa, mutta lähtökohtana kuitenkin toimii viralliset ravitsemus- ja ruokasuositukset. Yksilölliset ruokavaliot tai ateriasuunnitelmat ja allergiat otetaan huomioon.

Työntekijät ruokailevat yhdessä lasten kanssa ja tarkoituksena on luoda ruokalutilanteesta mukava yhteisöllinen hetki. Aikuinen omalla mallillaan tukee lapsia terveellisen ruokasuhteen luomisessa.

Hygieniakäytännöt: Ohjaajat ovat Noisniemessä läsnä olevia aikuisia, kaikkea talon toimintaa on siis helppo seurata, näin ollen myös hygieniatason seuranta toteutuu arjen työn ohessa. Kirjalliset siivousohjeet ovat esillä yleisissä tiloissa, aikuiset ohjaavat ja valvovat viikkosiivouksen. Siivous- ja pyykkihuoltovastuu suhteutetaan lasten ikään ja kehitystasoon. Ohjaajien työtehtäviin kuuluu yleisten tilojen viikko- sekä ylläpitosiivouksen tekeminen sekä lasten auttaminen tarvittaessa heidän omien huoneidensa siivoamisessa. Hygieniataso on meillä korkea.

Lapsia muistutetaan tavallisesta käsihygieniasta ja yksilöllisesti lapsia opetetaan huolehtimaan henkilökohtaisesta hygieniastaan ikätasoisesti.

Työntekijät voivat suorittaa hygieniapassin myös työhön tultuaan.

6.3 Terveys- ja sairaanhoito sekä lääkehoito

Terveys- ja sairaanhoito: Noisniemessä työskentelee kaksi sairaanhoitajaa (vastaava sairaanhoitaja Irma Lahtinen sekä kasvatusjohtaja Tiina Miettinen (sh AMK, TtT), joten terveydenhuollon asiantuntemusta on yksikössä käytettävissä lähes päivittäin. Sairaanhoitajilla on erityisvastuu lasten terveydentilan arvioinnissa ja esimerkiksi ajanvarauksissa terveydenhuoltoon.

Heti asiakassuhteen alkaessa selvitetään lapsen terveydentila ja käynnissä olevat terveydenhuollon prosessit sekä varmistetaan hoidon sujuva siirto Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle. Kouluterveydenhuolto siirtyy luonnollisesti koulunvaihdon yhteydessä. OmaHämeen päivystys vastaa kiireellisestä, virka-ajan ulkopuolelle ajoittuvasta hoidosta. Kanta-Hämeen Päivystysapu 116 117 on ensisijainen taho, johon ottaa yhteyttä esimerkiksi ilta-aikaan tai viikonloppuun ajoittuvassa terveydenhuollon palveluntarpeessa.

Tiivistä yhteistyötä tehdään Parolan terveysaseman sekä kouluterveydenhuollon kanssa. Kouluterveydenhuollon ikäkausitarkastuksissa olemme tarvittaessa lapsen mukana. Perusterveydenhuolto toteutuu Parolan terveysasemalla (sekä kiireetön että virka-aikaan ajoittuva kiireellinen hoito). Lähes kaikilla Noisniemen lapsella on asiakkuus erikoissairaanhoidon lasten- tai nuorisopsykiatrian poliklinikalle. Yhteistyö tarkoittaa käytännössä puheluita, palaverieita sekä säännöllisiä hoitoneuvotteluita yhteisen näkemyksen ja tavoitteen vahvistamiseksi.

Hammashoito toteutuu OmaHämeen suun terveydenhuollon kautta, josta saa niin kiireellistä kuin kiireetöntä hoitoa. Joskus lapsella on esimerkiksi pidempään jatkunut oikomishoito, jota ehdottomasti jatketaan Nuoren muutettua Noisniemeen. Tarvittaessa jo sovitut käynnit voidaan toteuttaa lapsen kotipaikkakunnalla tai aiemmalla sijaishuollon asuinpaikkakunnalla.

Lääkehoito: Turvallinen lääkehoito Noisniemessä perustuu ajantasaiseen lääkehoitosuunnitelmaan, jonka pohjana on Sosiaali- ja terveysministeriön Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman

laatimiseen. Oppaassa linjataan esimerkiksi lääkehoidon toteuttamisen periaatteet ja siihen liittyvä vastuunjako sekä vähimmäisvaatimukset, jotka jokaisen lääkehoitoa toteuttavan yksikön on täytettävä. Yksikön lääkehoitosuunnitelmassa kuvataan yksityiskohtaisesti esimerkiksi kuka lääkkeitä saa jakaa ja annostella Noisniemessä. Suunnitelmaan on kirjattu myös esimerkiksi lääkehoitoon liittyvän kirjanpidon ohjeistus (lääkkeiden kaksoistarkistus, lääkepoikkeamien kirjaaminen).

Noisniemessä työskentelee kaksi sairaanhoitajaa, joilla on pääasiallinen vastuu Noisniemen lääkehoidon turvallisesta toteuttamisesta. Sairaanhoitajilla on tärkeä rooli lääkehoidon ohjaajina: he ohjaavat sekä työntekijöitä lääkehoidon toteuttamisessa että Noisniemeen sijoitettuja lapsia heidän lääkehoidoonsa liittyen.

Noisniemen lääkehoitosuunnitelma on päivitetty alkuvuodesta 2025. Lääkehoitosuunnitelmaa päivitetään aina tarvittaessa ohjeistusten tai yksikön toiminnan/tarpeiden muuttuessa. Päivitetty lääkehoitosuunnitelma käydään läpi työryhmässä. Lisäksi lääkehoitosuunnitelma on tärkeä osa perehdytystä.

Noisniemen lääkehoidosta vastaa:
Vastaava sairaanhoitaja Irma Lahtinen,
kasvatusjohtaja, sh Tiina Miettinen sekä
yksikön vastaava lääkäri Katri Välimaa

7 ASIAKASTURVALLISUUS

Asiakasturvallisuus tarkoittaa kokonaisuudessaan palvelujen tuottamista ja toteuttamista niin, ettei asiakkaiden psyykkinen, fyysinen, sosiaalinen ja taloudellinen turvallisuus vaarannu (Talentia, 2024, Asiakasturvallisuus sosiaalihuollossa). Asiakasturvallisuuteen liittyy Noisniemen ja sen henkilöstön toimintaperiaatteita ja käytäntöjä, mutta myös tiloihin, tietosuojaan ja lääkehoitoon liittyviä seikkoja.

Asiakasturvallisuuteen kiinnitetään huomiota Noisniemen arjessa, mm. tilojen ja toimintatapojen turvallisuutta arvioidaan jatkuvasti. Ajantasainen omavalvontasuunnitelma on keskeinen asiakirja asiakasturvallisuuden varmistamisessa. Lähtökohtana on osaava ja riittävä henkilöstö (luku 7.1), turvallinen lääkehoito (luku 6.3), riskienhallinta ja selkeät toimintakäytännöt epäkohtien ja vaaratapahtumien ilmoittamiseen ja riskienhallintaan (luku 3). Tärkeässä roolissa ovat myös rajoitustoimet, joita käytetään, jos asiakkaana olevan lapsen turvallisuus sijaishuollossa ilman rajoitustoimenpiteitä vaarantuu. Pidämme tärkeänä tiedottaa asiakkaitamme oikeusturvakeinoista (mahdollisuus tehdä muistutus tai kantelu), erityisesti jos joudumme rajoitustoimenpiteillä puuttumaan lapsen perusoikeuksiin.

Tarvittaessa teemme yhteistyötä turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa, esim. poliisi ja paloturvallisuusviranomaiset.

7.1 Henkilöstö

Kasvatus- ja hoitohenkilöstön määrä, rakenne ja riittävyys sekä sijaisten käytön periaatteet

Henkilöstöresurssi Noisniemessä on perustason mukaisesti 1:1. Korkeakoulutettuja työvoimasta on puolet ja kaikilla työntekijöillä on sote-alan koulutus. Yksikön kasvatusjohtaja on sairaanhoitaja ja terveystieteiden tohtori, ohjaajat ovat pääasiassa koulutukseltaan lähihoitajia ja sosionomeja.

Kokoaikaiset: Kasvatusjohtaja/sh 1, sos.tt/psykoterapeutti 1, lähihoitajia 3.
Osa-aikaiset: sairaanhoitaja 1, sosionomi 3, lähihoitaja 1, perushoitaja 1

Toimintayksikössä käytetään vakituksia sijaisia, jotta työntekijöiden vaihtuvuudelta välttyään. Sijaisilla on myös sosiaali- ja terveysalan koulutus ja heiltä vaaditaan lasten kanssa työskentelevän henkilöstön rikostausta -selvitys. Uusia sijaisia perehdytetään yksikön toimintatapoihin kokeneemman työparina.

Henkilökunnan vaihtuvuus / pysyvyys

Noisniemessä on pitkäaikaista, motivoitunutta ja osaavaa henkilökuntaa. Vaihtuvuus on hyvin vähäistä. Työviihtyvyyteen panostetaan, jotta ammattitaitoisen henkilöstön vaihtuvuus olisi mahdollisimman vähäistä. Työntekijöiden ammatillista osaamista kehitetään jatkuvasti ajankohtaisilla koulutuksilla.

Työntekijöiden työkykyä ylläpidetään järjestämällä säännöllisesti TYHY-toimintaa, josta neuvotellaan yhdessä henkilökunnan kanssa. Käytössämme on myös virkistysraha.

Työvuorot

Käytämme 3 viikon jaksotyövuorolistoja. Kaikki työntekijät tekevät tasapuolisesti kaikkia vuoroja ja vapaa- sekä lomatoiveita pystytään toteuttamaan pienessä yksikössämme hyvin. Yövuorossa on 1 työntekijä, päivä ja arkivuoroissa 2–3.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Henkilöstön rekrytointia ohjaavat työlainsäädäntö ja työehtosopimukset, joissa määritellään sekä työntekijöiden että työnantajien oikeudet ja velvollisuudet. Erityisesti palkattaessa asiakkaiden kodeissa ja lasten kanssa työskenteleviä työntekijöitä otetaan huomioon erityisesti henkilöiden soveltuvuus ja luotettavuus. Tämän lisäksi yksiköllä voi olla omia henkilöstön rakenteeseen ja osaamiseen liittyviä rekrytointiperiaatteita, joista avoin tiedottaminen on tärkeää niin työn hakijoille kuin työyhteisön työntekijöille.

Yksikköön palkataan ainoastaan sosiaali- ja terveysalan ammattilaisia, joilla lähtökohtaisesti olisi kokemusta lasten- ja nuorten kanssa työskentelystä sekä mielenterveystyöstä. Koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi tärkeää on henkilökohtaiset ominaisuudet: lasten- nuorten ja perheiden erilaisten tilanteiden ymmärtäminen, taito kuunnella ja toimia helposti lähestyttävänä aikuisena.

Työhistoria, suositukset ja haastattelussa syntyvä vaikutelma muodostavat henkilöstön valintaperusteet.

Henkilökunnan työnohjaus

Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti työnohjausta kuukausittain. Työnohjaajana toimii tällä hetkellä Teija Sahlström.

Lasten kanssa työskentelevän henkilöstön rikostaustan selvittäminen

Ote rikostausta selvitetään aina ennen työsopimuksen kirjoittamista.

Henkilöstön perehdyttäminen ja täydennyskoulutus

Noisniemessä on erillinen perehdytysuunnitelma. Uusi työntekijä aloittaa kasvatusjohtajan/ kokeneen työntekijän rinnalla. Oma valvontasuunnitelma toimii ns. käsikirjana, perehdytyksessä edetään päiväkohtaisten perehdytysteemojen mukaisesti.

Henkilöstö perehdytetään tunnistamaan ja ilmoittamaan asiakkaiden palveluun liittyviä epäkohtia ja niiden uhkia. Työntekijän ja työyhteisön vastuulla on tunnistaa asiakastyön epäkohdat ja niiden uhat ennakkoon siten, että niihin voidaan puuttua riittävän ajoissa. Kyse on ennakkoivaan valvontaan painottuvista toimista, joiden tarkoituksena on turvata ja taata erityisesti kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevien asiakkaiden hyvä hoito ja huolenpito ja edistää heidän hyvinvointiaan.

Työryhmää on ohjeistettu ilmoitusvelvollisuudesta. Epäkohdista työntekijät ilmoittavat ensisijaisesti kasvatusjohtajalle. Henkilökunnan vastuista ja velvollisuuksista käydään puolivuositain keskustelu henkilöstöpalaverissa, joka kirjataan muistiin. Sosiaalihuoltolain 48 pykälän mukaisesta epäkohtien ilmoitusvelvollisuudesta on keskusteltu huhtikuussa 2025 henkilökunnan tiimipalaverissa. Käytiin läpi yksikkökohtaiset ohjeet asiakasturvallisuutta riskeeraavan epäkohdan ilmoittamiseen ja käsittelyyn.

Täydennyskoulutusta henkilökunnalle järjestetään tarpeiden ja toiveiden mukaan. Jokainen työntekijä saa kouluttautua vuosittain vähintään 2 työpäivää. Koulutukset suunnataan lapsiin ja nuoriin, mielen-terveystyöhön, terapia- ja traumatyöhön sekä perhetyön hahmottamiseen lastensuojelupalveluissa. Lisäksi myös henkilökunnalle suunnattuja yhteisiä koulutuksia järjestetään 2–4 vuodessa, niissä teema on ollut esimerkiksi haastavan asiakkaan kohtaaminen.

7.2 Toimitilat

Tilojen käytön periaatteet

Nuorten huoneet, yleiset tilat, toimisto, keittiö, pesuhuone

Ohjaajat kunnioittavat nuorten omaa tilaa: huoneisiin ei mennä ilman syytä nuoren ollessa muualla. Nuoren huoneeseen mennessä koputetaan ja lähtökohtaisesti pyydetään nuorelle lupa tulla juttelemana. Toimisto puolestaan on aikuisten tila, jonne nuoret tulevat pyydettyinä. Myöskään ylä- ja alakerran neuvottelutilat eivät ole asiakastiloja ilman valvontaa.

Olohuoneessa saa viettää aikaa, katsella telkkaria, jutella muiden kanssa, pelailla korttipeliä jne. Toisia tulee kunnioittaa ja jutella kauniisti käytöstä huomioiden. Myös keittiössä voi viettää aikaa pelaillen ja jutellen.

Keittiö on avointa tilaa eikä kaappeja (paitsi ”herkkukaappi”) ole lukittu. Päivällinen ja iltapala toteutuvat yhteisesti ruokaillen. Myös ohjaaja on ruokailussa mukana. Aamu- ja välipalalla nuoret käyvät oman aikataulunsa mukaisesti. Nuoria ohjataan siivoamaan omat jälkensä.

Suihkuun nuoret menevät omana tahtiin ja sauna lämpiää toiveiden mukaisesti. Henkilökohtaisten hygieniataitojen mukaan lapsia ohjataan peseytymisasioissa. Ikätasoisesti lapset myös laittavat omat pyykkinsä pesuun ja huolehtivat pyykkinsä kuivumaan. Aikuinen auttaa tarvittaessa. Pesuhuone pidetään siistinä.

7.3 Teknologiset ratkaisut, terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Noisniemessä ei ole video- tai kulunvalvontaa.

Asiakkaiden tarvitsemien apuvälineiden ja terveydenhuollon laitteiden hankinta, käytön ohjeistus ja huolto toteutetaan yksilöllisesti tarpeen mukaan. Kodinomaisessa yksikössä apuvälineiden ja laitteiden käyttö on vähäistä. Hankinta, ohjaus ja huolto toteutetaan ketterästi henkilökunnan ja lapsen kanssa asiasta sopien.

Noisniemessä ei varsinaisesti tarvita terveydenhuollon apuvälineitä, koska asiakasprofiilimme mukaisesti nuoret eivät ole fyysisesti autettavia, vaan sosiaalihuollon tukemme on ensisijaisesti henkistä.

Terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista vastaavat henkilöt:

Sh Irma Lahtinen ja kasvatusjohtaja/sh Tiina Miettinen vastaavat Noisniemen terveydenhuoltoon liittyvistä tarvikkeista, kuten suojarusteista, desinfiointiaineista, haavanhoitotarvikkeista, verenpainemittarista jne.

7.4 Asiakastietojen käsittely ja tietosuoja

Sosiaalihuollon asiakastiedot ovat salassa pidettäviä. Noisniemessä asiakastiedot ovat sähköisessä Nappula -asiakastietojärjestelmässä, paperiset dokumentit lukitussa kaapissa toimistossa. Asiakassuhteen päättyessä dokumentit toimitetaan sijoittavan hyvinvointialueen arkistoon.

Asiakastietolaki, eli laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä (703/2023) ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa. Lain velvoittamaa liittymistä Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon (Kanta) valmistellaan aktiivisesti myös Noisniemessä. Noudatamme toiminnassamme myös EU:n yleistä tietosuoja-asetusta.

Noisniemessä on omavalvonnan välineenä 2025 alkuvuodesta päivitetty tietoturvasuunnitelma, joka pohjautuu THL:n 3/2021 määräykseen.

Noisniemeen sijoitettujen lasten asiakirjat ovat sijoittavan hyvinvointialueen omaisuutta, joten lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä päättää asiakirjojen luovuttamisesta lapselle ja hänen huoltajilleen.

Noisniemessä perehdytetään työntekijät tietosuojaan ja asiakastietojen käsittelyyn. Näihin liittyviä asioita käsitellään säännöllisesti tiimipalaverissa. Yksikön vastuhenkilö tiedottaa ajankohtaisista muutoksista ja ohjaa työntekijöitä arjessa noudattamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä ja ohjeistusta sekä yksikön omaa tietoturvasuunnitelmaa. Vähintään yksi henkilö vuositasolla osallistuu tietoturva-asioihin liittyviin koulutuksiin.

Kaikki työntekijät ja opiskelijat allekirjoittavat salassapitosopimuksen työsuhteen tai harjoittelun alussa.

Salassa pidettävien asiakirjojen lähetyksessä käytössämme on salattu sähköposti, paperiset dokumentit toimitamme postitse kirjattuna kirjeenä.

Tietosuojasta vastaavat Tiina Miettinen ja Katariina Kähkölä

Yksikön tietosuojaseloste on toimiston ilmoitustaululla sekä keittiössä sijaitsevan askartelukaapin päällä.

8 AJANKOHTAISIA KEHITTÄMISEN SUUNTAVIIVOJA NOISNIEMESSÄ

Noisniemessä vuoden 2025 keskeisenä kehittämistavoitteena on lasten osallisuuden vahvistaminen. Konkreettisia keinoja tähän ovat mm. lapsen näkemyksen säännönmukainen kuuleminen ja hänen mielipiteensä kirjaaminen kausikoosteeseen sekä koosteiden tekeminen yhdessä lapsen kanssa. Lapsi pyritään vahvemmin ottamaan mukaan oman tulevaisuutensa suunnitteluun ja tavoitteiden aseteluun. Nuorten osallisuutta pyritään vahvistamaan myös siten, että omaohjaaja auttaa nuorta ikätasoisesti ottamaan vastuuta omista asioistaan, esimerkiksi laatimalla nuoren kanssa yhdessä viikkoaikataulun/-ohjelman.

Osallisuutta vahvistamalla pyritään tukemaan nuorta selviytymiseen myös sijoituksen jälkeen.

Koska asiakastietolaki velvoittaa Noisniemen yksityisenä palveluntarjoajana liittymään Sosiaalihuollon asiakastietovarantoon (joka on osa Kanta-palveluita), tehdään vuoden 2025 aikana erilaisia liittymiseen valmistelevia toimia. Kanta -koulutuksiin osallistuu vähintään yksikön kasvatustoimittaja, joka tiedottaa säännöllisesti työryhmää koulutusten sisällöstä. Kirjaamisen kehittäminen liittyy keskeisesti Kanta-valmistautumiseen. Vuoden 2024 lopussa osa työntekijöistä suoritti Sosiaalihuollon kirjaamisen peruskurssin, vuoden 2025 aikana kaikki työntekijät suorittavat Kanta-verkkokoulun koulutuksia.

Koko työryhmän osaamista vahvistetaan rajoitustoimenpidekoulutuksella 2025. Vaikka Noisniemessä tehdään rajoitustoimenpiteitä suhteellisen vähän, on erittäin tärkeää pitää yllä tietotaitoa rajoituspäätösten tekemiseen liittyen. Noisniemen rajoitustoimenpideohjeistus päivitetään koulutusten jälkeen ja laaditaan vielä yksityiskohtainen ohje huumausaineseulojen ottamiseen ja puhallutukseen Noisniemessä.

Noisniemen kasvatusjohtaja on valmistunut voimavara- ja ratkaisusuuntautuneeksi työnohjaajaksi helmikuussa 2025. Tämä tulee näkymään Noisniemen arjessa esimerkiksi tulevaisuusorientoituneena työskentelyotteena sekä vaihtoehtoisten näkökulmien etsimisenä. Tavoitteena on niin lasten kuin työntekijöiden vahvuuksien ja voimavarojen tunnistaminen ja sen kautta minäpystyvyyden vahvistuminen.

9 OMAVALVONTASUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Paikka ja päiväys

Hattulassa, 11.6.2025

Allekirjoitus

Tina Miettinen

10 LÄHTEET

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230703>

Lapsen itsemäärääminen ja osallisuus sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä. Toivonen Virve, Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2023:19. <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/165046>

Lapsen oikeuden sijaishuollossa. Lastensuojelun käsikirja. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/hoito-ja-kasvatus-sijais-huollossa/lapsen-oikeudet-sijaishuollossa> päivitetty 31.12.2024

Lapsen osallisuutta tukevat tekijät sijaishuollossa. Vatanen Lotta-Riina. 2021. Jyväskylän yliopisto. kandidaatin tutkielma. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/80315/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-202203232015.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Lastensuojelulaki. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417#L11P69a> Luettu 9.1.2025

Lastensuojelun terapeutin laitostekäytön mallinnus. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos. 23/2017 Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen. Lastensuojelun käsikirja. THL. <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/luvatta-laitoksesta-poistuneen-lapsen-palauttaminen> päivitetty 5.12.2023

Kanta.fi, sote-ammattilaiset. <https://www.kanta.fi/ammattilaiset/>

Muistutus tai kantelu sosiaali- tai terveydenhuollossa. Valvira, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. <https://valvira.fi/sosiaali-ja-terveydenhuolto/muistutus-tai-kantelu> luettu 31.1.2025

Määräys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluntuottajan palveluysikkökohtaisen omavalvontasuunnitelman sisällöstä, laatimisesta ja seurannasta. Valvira, Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto. <https://www.finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/562001/50504#> päivitetty 8.5.2024

Oikeusturvakeinot. Lastensuojelu.info. Lastensuojelun keskusliitto. <https://www.lastensuojelu.info/lastensuojelu/oikeusturvakeinot/> luettu 15.1.2025

Psykososiaalinen kuormitus. Työsuojelu.fi. <https://tyosuojelu.fi/tyoolot/psykososiaalinen-kuormitus> päivitetty 7.1.2025

Rajoitukset sijaishuollossa. Lastensuojelun käsikirja. THL. <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/rajoitukset-sijaishuollossa> päivitetty 2.12.2024

Rajoitustoimenpiteet. Lastensuojelun käsikirja. THL. <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/lasten-ja-nuorten-lastensuojeluopas/lapsen-ohjaus-valvonta-ja-rajoittaminen/rajoitustoimenpiteet> päivitetty 22.8.2024

Tiedonhallinta sosiaali- ja terveysalalla. Terveiden- ja hyvinvoinnin laitos. <https://thl.fi/aiheet/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/tiedonhallinnan-ohjaus/tietoturvasuunnitelma> päivitetty 7.6.2024

Turvallinen lääkehoito: Opas lääkehoitosuunnitelman laatimiseen. Sosiaali- ja terveysministeriö, 2021. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162847/STM_2021_6.pdf?sequence=3&isAllowed=y

Vaarojen tunnistaminen ja riskien arviointi. Työturvallisuuskeskus. <https://ttk.fi/tyoturvallisuus/vastuut-ja-velvoitteet/tyonantajan-yleiset-velvollisuudet/vaarojen-tunnistaminen-ja-riskien-arviointi/> Luettu 16.1.2025

Yhteydenpidon rajoittaminen. Lastensuojelun käsikirja. THL. <https://thl.fi/julkaisut/kasikirjat/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/sijaishuolto/rajoitukset-sijaishuollossa/yhteydenpidon-rajoittaminen> päivitetty 2.12.2024